

**ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА
ИЗБЕГЛИХ И ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА У ОПШТИНИ
ПАРАЋИН**

2010 - 2013

ПАРАЋИН, јуни 2010

Садржај

страна

Увод.....	
• Уводна реч Председника Општине	
• Одлука Скупштине Општине Параћин	
• Захвалност учесницима у процесу израда ЈАП	
Сажетак (резиме) ЈАП-а.....	
Поглавље 1: Општи подаци о Општини Параћин.....	
Поглавље 2: Подаци о избеглим и интерно расељеним лицима у Општини.....	
Поглавље 3: Анализа ситуације и спорна питања избеглих и расељених лица..	
Поглавље 4: Приоритетне циљне групе.....	
Поглавље 5: Општи и специфични циљеви.....	
Поглавље 6: Активности – Задачи за реализацију ЈАП.....	
Поглавље 7: Ресурси/буџет.....	
Поглавље 8: Аранжмани за примену.....	
Поглавље 9: Праћење и оцена успешности.....	

УВОДНА РЕЧ ПРЕДСЕДНИКА ОПШТИНЕ

Поштовани суграђани,

Након трагичних дешавања и сукоба на просторима бивше СФРЈ велики број људи остао је без крова над главом и био принуђен на избеглиштво или расељавање. Преко хиљаду избеглих и прогнаних из Р.Хрватске и Босне и Херцеговине и скоро исто толико расељених са Косова и Метохије током 1999.године пронашли су уточиште у општини Параћин и постали наши суграђани.

Општина Параћин је од првих дана њиховог избеглиштва и расељавања и боравка у нашем окружењу чинила огромне напоре и улагала значајна средства како би им обезбедила што квалитетније услове за живот а њихову интеграцију учинила трајном и одрживом.

Посебно је видан напредак у области стамбеног збрињавања избеглих и расељених лица и са задовољством можемо константовати да у нашој општини данас више нема колективних центара, а у насељу Данково у Параћину до сада су завршене и усељене 64 стамбене јединице (10 двојних кућа и 44 стана) за потребе смештаја избеглих и расељених лица.

Конкретне активности на терену праћене су одговарајућим планским документима и заправо су биле одраз квалитетног стратешког планирања и имплементације зацртаних циљева. Тако смо децембра 2007.године у Скупштини општине усвојили Стратешки план социјалне заштите општине Параћин за период 2008-2012 година која је једним значајним делом третирала и област решавања кључних проблема и механизма интеграције избеглих и расељених лица у локалну заједницу.

Као резултат свеобухватног мултидисциплинарног приступа појединим конкретним проблемима у вези интеграције избеглих и расељених лица, пред нама је сада још један документ, **ЛАП-Локални Акциони план за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица** која живе на подручју општине Параћин.

ЛАП (Локални Акциони план) јасно наглашава приоритете, дефинише правце решавања појединих проблема избеглих и интерно расељених лица, конкретне задатке свих кључних актера, даје буџетске оквире за активности. Циљ је у наредних неколико година значајно унапредити економски и социјални положај избеглих и интерно расељених лица.

Тиме ћемо заокружити процес трајне и одрживе интеграције избеглих и расељених лица и њихове социјалне равноправности са осталим грађанима наше општине.

У Параћину, јуни 2010.године

Председник општине

Саша Пауновић, дипл.инж.ел.

Шта је Локални план акције за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица

У овом документу под процесом локалног акционог планирања унапређења положаја избеглих и интерно расељених лица (ИРЛ) подразумевамо процес доношења одлука о томе које промене значајне за живот избеглих и интерно расељених лица намеравамо да остваримо у свом локалном окружењу у току предвиђеног временског периода. Тај процес се заснива на идентификовању најбољег начина ангажовања капацитета свих социјалних актера у заједници у планирању и примени плана. Локални акциони план за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица посматрамо као резултат процеса планирања или планску одлуку којом су дефинисани основни начини остваривања циљева развоја ове области живота локалне заједнице.

У оквиру овог документа, под избеглим и интерно расељеним лицима подразумевају се сва лица која су била изложена присилном напуштању својих домова и расељавању, због рата на простору бивших југословенских република и бомбардовања Косова и Метохије, укључујући и она лица која су у међувремену стекла статус грађана Републике Србије, али и даље имају нерешене егзистенцијалне проблеме настале у току избегличког статуса.

Локални акциони план за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у Општини Параћин, настао је као резултат учешћа у Пројекту *Подршка институцијама Владе Републике Србије које су надлежне за избегла и интерно расељена лица*. Општи циљ Пројекта је проналажење решења на нивоу државе која ће пружити подршку Влади Републике Србије да на ефикасан и одржив начин одговори на потребе избеглих и ИРЛ. Пројекат финансира Европска унија, а спроводи Међународна организација за миграције (International Organization for Migration – ИОМ). Корисници Пројекта су институције Владе Републике Србије (КИРС), Министарство за Косово и Метохију (МинКиМ) и Министарство рада и социјалне политике (МРСП), као и друга надлежна министарства, општинска повереништва за избегла и интерно расељена лица и одабране општине/градови.

Стратешки оквир Пројекта одрађен је у складу са политиком и правцима деловања дефинисаним Националном стратегијом за решавање питања избеглих и интерно расељених лица и другим националним стратешким документима од значаја за ову област. У циљу координираног рада, коришћења научених лекција и најбољих пракси, овај Пројекат узима у обзир постојеће пројекте изградње капацитета на локалном нивоу, а нарочито оне који су у домену социјалне, економске и стамбене политике. Креирање и спровођење локалних акционих планова за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица овде се третира као део ширег механизма смањења сиромаштва и социјалне искључености осетљивих друштвених група.

Локални план акције за унапређење положаја избеглица и ИРЛ доноси се на период од 5 година, са детаљном разрадом активности за 2010 и 2011 годину.

Процес израде Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у Општини Параћин, заснивао се на интерактивном приступу чије су основне методолошке карактеристике да је:

- Локални – спроведен је у локалној заједници и уважава локалне специфичности;
- Партиципативан – укључио је различите битне актере процеса друштвено организоване подршке избеглим и интерно расељеним лицима у локалној заједници;
- Утемељен на реалним околностима, расположивим ресурсима и потребама унапређења положаја избеглих и интерно расељених;
- Прилагођен ситуацији у локалној заједници, актерима и позитивној промени којој се тежи;
- Користи савремене методе планирања и анализе свих важних елемената потрених за доношење одлука;
- Подстиче одговоран однос различитих друштвених актера у локалној заједници.

За потребе процеса, прикупљање и анализу основних података о положају и потребама избеглих и интерно расељених лица у Општини Параћин, коришћени су следећи извори: резултати интервјуа са потенцијалним корисницима/цама и састанака са локалним актерима, статистички подаци, различити извештаји и документи, подаци Комесаријата за избеглице, Црвеног крста, локалних невладиних организација итд. Процес израде Плана спроведен је у периоду новембар 2009 – мај 2010.

Одлука Скупштине Општине Параћин о усвајању Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица

На основу члана 32. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник Републике Србије", број 129/07), члана 32. Статута општине Параћин ("Службени лист општине Параћин", број 13/08), Скупштина општине Параћин на седници одржаној 24.06.2010. године донела је

О Д Л У К У

I

Усваја се Локални акциони план за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у општини Параћин од 2010. до 2013. године.

II

Саставни део ове Одлуке је Локални акциони план за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у општини Параћин од 2010. до 2013. године.

III

Одлуку објавити у "Службеном листу општине Параћин".

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ПАРАЋИН
Број: 561-4/2010-01-II од 24.06.2010.године

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ

Драган Митић

Захвалност учесницима/цама у процесу локалног акционог планирања

У циљу израде Локалног Акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у Општини Параћин, формиран је Савет за управљање миграцијама и трајна решења избеглих и интерно расељених лица на територији општине Параћин (у даљем тексту: Савет), који су чинили представници/це: локалне самоуправе као носиоца процеса и формалног доносиоца овог документа, укључујући и Повереништво за избеглице, институција система које се на локалном нивоу баве питањима избеглих и интерно расељених, невладиних организација које делују у локалној заједници Комесаријата за избеглица Републике Србије.

Улога Савета је да:

- сагледава и прати стање и проблеме избеглих, прогнаних и расељених лица и предлаже приоритете за њихово решавање на основу реалних могућности,
- израђује, предлаже стратешки план скупштини за побољшање положаја избеглих, прогнаних и расељених лица, са циљем да се подстакне њихова социјална интеграција, и појединачне акционе планове ради унапређења начина решавање проблема ових лица, као и инструменте за реализацију и праћење ових планова,
- иницира и подстиче развој партнерства између локалне самоуправе, надлежних установа и институција, и невладиних организација које се баве овом проблематиком на територији општине Параћин,
- учествује у изради програма за формирање базе података избеглих, прогнаних и расељених лица, њиховим потребама и доступним услугама, као и о институцијама и невладиним организацијама које се баве пружањем социјално-здравствених и других услуга овим лицима,
- предлаже активности усмерене на унапређење сарадње са земљама порекла избеглих, прогнаних и расељених лица,
- сарађује са Комесаријатом за избеглице Републике Србије, и другим надлежним институцијама
- покреће иницијативе, усмерава и прати реализацију утврђених програма и информише јавност и председника општине и Општинско веће о активностима Савета

Савет је именован у саставу:

1. Бојан Вељковић, члан Општинског већа општине Параћин задужен за социјалну политику, председник Савета

и чланови:

2. Нада Грбић, окружни координатор Комесаријата за избеглице Републике Србије
3. Татјана Жикић, секретар Скупштине општине Параћин
4. Биљана Миленовић Стојановић, директор Центра за социјални рад „Параћин“
5. Драгана Богдановић, стручни сарадник у Канцеларији за локално економски развој
6. Марија Дезелин, стручни сарадник у Одељењу за финансије и буџет
7. Предраг Илић, анестезиолог, представник Здравственог центра Параћин
8. Душан Живановић, руководилац Службе за запошљавање у Параћину
9. Драган Секуловић, представник НВО „Правда“ у Параћину
10. Сања Јовановић, представник НВО „Дечји видици“ у Параћину
11. Слободан Ђорђевић, секретар општинске организације Црвеног крста

Остали актери укључени у сам процес локалног акционог планирања су били представници/це различитих институција, организација и група, укључујући и групе потенцијалних корисника/ца који су повремено учествовали у консултативном процесу. Посебну захвалност изражавамо Комесаријату за избеглице Републике Србије и ИОМ (International Organization for Migration) пројектном тиму.

Сажетак – Резиме

Локални Акциони план за унапређење положаја избеглица и интерно расељених лица у општини Параћин представља стратешк документ општине којим се утврђују општи циљеви и специфични задаци у овој области. Документ представља продукт тимског рада Савета за управљање миграцијама и трајна решења избеглих и интерно расељених лица општине Параћин и осталих локалних актера укључених у консултативни процес и доноси се за период 2010-2013 године.

Акциони план почива на анализи проблема и процени потреба избеглих и интерно расељених лица којих у општини има укупно 1498. Највећи проблеми са којима се ова лица сусрећу су: нерешено стамбено питање лица која још живе у приватном смештају у неадекватним и незавршеним стамбеним објектима; незапосленост; у једном делу популације јако изражен посттравматски ратни синдром; неодговарајућа образовна и квалификациона структура у односу на локалне потребе, као и статус сопствене имовине у земљама и/или местима порекла.

Главни закључци и препоруке Акционог плана се односе на:

1. *Даље унапређење положаја ове популације ће се наставити имплементацијама стратешких докумената, као и новим Локалним акционим планом*
2. *решавање стамбених питања избеглих и интерно расељених лица*
3. *стварање услова за запошљавање и samozapoшљавање избеглих и интерно расељених лица.*
4. *Обезбеђивању бољих услова за прибављање документације, ефикасније остваривање здравствене заштите и правне помоћи при решавању права на имовину, упис радног стажа и права на пензије остварене у матичним земљама.*

Приоритетне групе избеглих и интерно расељених лица којим се бави Акциони план су:

1. Избегла и интерно расељена лица у приватном смештају која немају трајно решено стамбено питање, укључујући и оне који су започели индивидуалну стамбену изградњу.
2. Незапослени, радно способни без одговарајуће квалификације.
3. Посебно угрожене групе у оквиру претходних:
 - самохрани родитељи
 - жене
 - деца школског узраста
 - породице које имају члана са инвалидитетом, хронично болесног члана или дете са сметњама у развоју
 - вишечлане и вишегенерацијске породице

Општи циљ Акционог плана је побољшати укупан социо-економски статус избеглих и интерно расељених лица на територији општине Параћин решавањем преосталих стамбених проблема и смањењем незапослености, кроз реализацију специфичних циљева:

1. У периоду од 2011. до краја 2013. године откупом 3-5 сеоских домаћинстава, стамбено обезбедити од 3 до 5 породица;
2. У току 2010. године обезбедити средства за изградњу стамбеног објекта са 15 станова, за најугроженије породице избеглих и ИРЛ, кроз “Социјално становање у заштићеним условима“ (12 станова за избегла и ИРЛ, а 3 за домаће социјално угрожено становништво);
3. У периоду од 2010. до краја 2013. године обезбедити средства за побољшање услова становања за 15 породица избеглих и интерно расељених лица
4. У периоду од 2010. – 2013. године економски оснажити најмање 20 породица избеглих и интерно расељених лица кроз програм доходних активности и економског оснаживања за почетак сопственог посла (набавка машина и опреме за пољопривредну производњу, алата, опрему и др. за занатске и услужне делатности)
5. У периоду 2010 – 2013 године побољшати могућности за запошљавање радно способних избеглих и интерно расељених лица у локалној заједници реализацијом 4 циклуса доквалификације/преквалификације за најмање 40 лица

За имплементацију Акционог плана у 2010. предвиђено је 3.500 000,00 динара, од чега 1.000 000,00 од КИРС, 500.000,00 буџета општине и 2.000 000,00 донатора.

Имплементацију овог Акционог плана пратиће Савет за миграције, а реализацију конкретних активности спроводиће многобројни локални актери, међу којима Центар за социјални рад, образовне институције, ЈП Дирекција за изградњу општине Параћин, Канцеларија за локални економски развој и локалне невладине организације.

Поглавље 1.

Параћин је град у средњем Поморављу, 3,5 км од десне обале Мораве, на тераси реке Црнице која протиче кроз центар града. Подручје општине захвата 541,7 км² на коме живи 58.301 становник, од чега 25.292 у самом граду.

Сам град лежи на раскрсници врло важних међународних саобраћајница: на 156. километру међународног пута Е-75 ка Нишу и Блиском истоку, на почетку међународног пута Е-761 за Зајечар и Бугарску, на прикључку за саобраћајницу Е-760 ка Крушевцу, за Црну Гору и Хрватску. Кроз Параћин пролази и главни железнички правац за југ Европе.

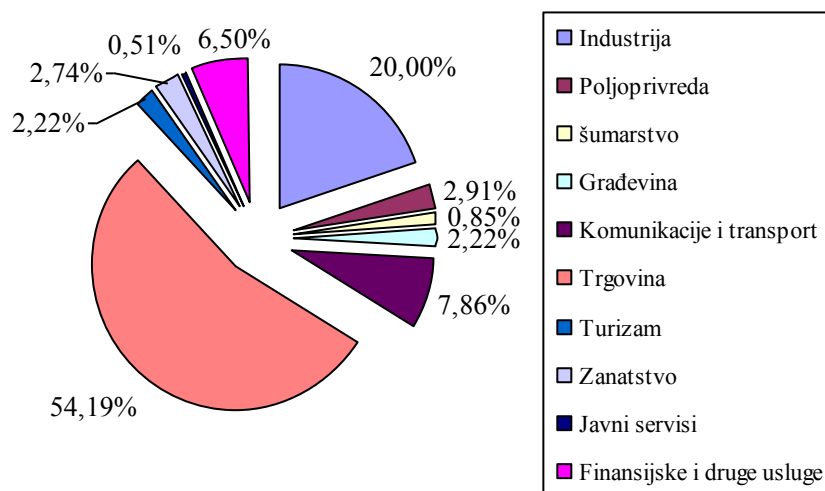
По географском положају Параћин је у зони »великоморавског трограђа« са Ћупријом и Јагодином. Подручје општине Параћин налази се у долини Велике Мораве (између обронака планине Јухор - на западу и Кучајских планина – на истоку).

Град Параћин је општински центар истоимене општине. У мрежи насеља Србије, Параћин спада у групу градова средње величине. Са Ћупријом и Јагодином представља трограђе - центар поморавске регије, у оквиру макрорегије Шумадија заједно са градовима Крушевац, Краљево, Чачак и Крагујевац – центар макрорегије.

Дуж овог појаса развоја који се интегрише и у међудржавне просторно- физичке развојне зоне, протежу се: аутопут Е- 10, железничка пруга, електро и телекомуникациони системи, гасовод, хидросистеми и др. У плану мреже насеља Региона Шумадије и Поморавља Параћину је дат значај центра I реда – насеље регионалног значаја. Планира се формирање трограђа (заједничке функције три града).

Параћин је општински центар у мрежи од 35 насеља. Приградска насеља: Стрижа, Текија и Главица су срасла у градску англомерацију Параћина. Поповац је секундарни центар општине са рударско – индустријском функцијом. Насеља Грза и Сисевац су туристички центри. Према надморској висини, конфигурацији терена и условима за пољопривредну производњу дели се у три реона: централни равничарски, у долини Мораве и њених притока; таласасто – брежуљаста на истоку и западу; брдски реон који обухвата планинско подручје на истоку и западним границама општине.

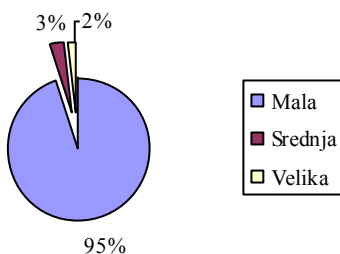
Број становника на територији општине Параћин по попису из 2002. године износи 58.301, од чега 25.292 у самом граду. Структура становништва према полу у општини Параћин има прилично константан тренд и он се огледа у односу 51% жена према 49% мушкараца.

Економска предност општине Параћин огледа се у томе што се налази на коридору А-10 са ауто-путем Е-75 и електрифицираном железничком пругом којом се средња и централна Европа повезују са Јужном Европом и Азијом.

Структура активних предузећа према делатности, у општини Параћин, показује готово идентичан тренд као у другим општинама региона. Највећи број активних предузећа је у области трговине (54.19%), затим у области индустрије (20%). Занимљиво је да је на трећем месту, према броју активних предузећа, област комуникације и транспорта.

У структури активних предузећа према величини преовлађују мала предузећа (95.29%), а према власничкој структури приватна (91.09%). Ово је податак који на први поглед може да завара. Очекивано би било да сходно оволико већем броју приватних предузећа у односу на друге облике својине, она имју примарну улогу у привредним кретањима. Међутим, како се видело у учешћу у друштвеном производу и националном дохотку и како ће се касније видети у учешћу у броју запослених, то није случај. Приватни сектор, иако у развоју, још увек нема потребну снагу да преузме примат у привредној активности од друштвеног сектора.

Структура предузећа према својини и величини

Кључни проблем локалног економског развоја општине Параћин је исти као и на регионалном и државном нивоу, а то је висока стопа незапослености и неповољна приватизација друштвених предузећа.

Параћин је град са развијеном индустријом и дугом традицијом у производњи штофова, стакла, цемента, прехранбених производа и грађевинског материјала. Процесом приватизације индустријских гиганата, дошло је до отпуштања великог броја радника, тако да је стопа незапослености у 2009. години била 36,55%.

Приватни сектор, са малим и средњим предузећима је флексибилнији и лакше прилагодив условима тржишта и привређивања. Због тога се сектор приватног предузетништва види као сектор који ће преузети вишак радне снаге.

И у пољопривреди општине Параћин, ситуација је одраз стања у пољопривреди на нивоу државе. Уситњеност катастарских парцела, застарела опрема и машине, старење сеоског становништва, недовољна едукација пољопривредника, доводе до неконкурентне производње, односа цена, приноса и квалитета који не признаје тржиште ЕУ.

Табела: Старосни индикатори становништва 2005.

	општина	округ	Србија
Просечна старост (год.)	41,07	43,32	40,74
Очекивано трајање живота - мушкарци	69,50	69,83	69,73
Очекивано трајање живота - жене	75,66	75,82	75,05
Индекс старења	101,39	120,42	19,55

Општи подаци о насељима и катастарским општинама, 2005

Број насеља	35
Просечна величина Насеља (км ²)	15,5

Број градских насеља	1
Број осталих насеља	34

Структура становништва према типу насеља 2005.

	општина		округ		Србија	
	Број	Учешће	Број	Учешће	Број	Учешће
Градско становништво	25292	43,88	97589	42,91	4225856	56,36
Остало становништво	32341	56,12	129846	57,06	3272105	43,64
Укупно становништво	57633	100	227435	100	7497961	100

Миграције становништва - број досељеника по временским периодима

Период досељавања	Број досељеника	Удео у укупном броју досељеника
До 1940	415	1,84
1941-1945	437	1,94
1946-1960	4422	19,61
1961-1970	3842	17,04
1971-1980	3329	14,77
1981-1990	3468	15,38
1991-2002	4951	21,96

Структура досељених према подручју са којег су досељени 1940 – 2002

Подручје из којег су се доселили Број досељених

Србија	20108
Друго место исте општине	9946
Централна Србија	9197
Војводина	400
Косово и Метохија	565
Босна и Херцеговина	584
Црна Гора	167
Хрватска	957
Македонија	279
Словенија	70
Остало	207
Непознато	164

Свој рад Општина Параћин заснива на Уставу Републике Србије, Закону о локалној самоуправи, Закону о државној управи, Закону о радним односима у државним органима и још на основу многих других Закона, уредби и одлука. Основни правни акт јединице локалне самоуправе је статут.

Органи општине су: скупштина општине, председник општине, општинско веће и општинска управа

Скупштину општине чине одборници које бирају грађани на непосредним изборима, тајним гласањем. Скупштина општине Параћин има 55 одборника.

Општинском управом, као јединственом службом руководи начелник општинске управе. Општина Параћин има Просторни план, ГУП, и Стратегија одрживог развоја општине Параћин 2008-2017 година и Стратегија развоја социјалне заштите у општини Параћин 2008-2012 године

У Повереништву за избеглице ради један административни радник.

Поглавље 2

Кретање избеглих и интерно расељених лица на подручју општине Параћин за период 1991-2008.године

Прва избегла лица на територији општине Параћин дошла су крајем 1991.године, прво из Хрватске, а након ратних дејстава у Босни и Херцеговини, долазе и из те бивше југословенске републике.

На основу пописа из 1996.године у сарадњи са Комесаријатом за избеглице Републике Србије на територији општине Параћин боравило је:

Табела 1. –Попис избеглица из 1996.године

Избеглице Попис 1996.године		
Ц1 (Избеглице и ратом угрожена лица)	Ц2 (Остала пописана лица)	Ц1 + Ц2 (Укупно на Попису)
1405	226	1631

У општини Параћин, избеглице су подносиле захтев за укидање избегличког статуса на име повратка у место претходног пребивалишта, одласка у трећу земљу, Комесаријат им је укидао статус по службеној дужности. Избеглице, са намером да се интегришу у месту боравишта, подносили су захтев за добијање држављанства Републике Србије. По добијању држављанства Републике Србије, избеглице су подносиле захтев за укидање статуса избеглог лица ради регулисања пребивалишта и личне карте Републике Србије.

На основу пописа из 2001.године у сарадњи са Комесаријатом за избеглице Републике Србије на територији општине Параћин боравило је:

Табела 2. –Попис избеглица из 2001.године

Избеглице Попис 2001.године	
Избеглице	Ратом угрожена лица
962	132

На основу ревизије избегличког статуса, **70904- ПАРАЋИН**, на регистрацији у периоду од **27.11.2004.-25.01.2005.** је пописано:

- **223 ДОМАЋИНСТВА** (досјеа за домаћинство)
- **275 ПОРОДИЦА** (у оквиру регистрованих домаћинстава)
- **539 ИЗБЕГЛИХ/ПРОГНАНИХ ЛИЦА**

Табела 3. –Регистрација у периоду од 27.11.2004.-25.01.2005.године

АНКЕТАРИ (попис)	ДОМАЋИНСТВО	ПОРОДИЦА	ИЗБЕГЛА/ПРОГНАНА ЛИЦА
УКУПНО:	223	275	539

Од укупно регистрованих избеглих/прогнаних лица, Комесаријат за избеглице Републике Србије је потврдио избеглички статус за 474 лица, која су добила нове избегличке легитимације, док осталим лицима пописаним на регистрацији Комесаријат за избеглице Републике Србије је укинуо избеглички статус по службеној дужности

На основу базе података којом општина располаже и података у сарадњи са Комесаријатом за избеглице Републике Србије, на територији општине Параћин број избеглица се смањује

Табела 4. –Број избеглица у периоду од 2004.-2008.године

Избеглице Попис 2004/2005	
2004.године	На дан 22.08.2008.године
474	443

Да бисмо извели одговарајуће релевантне закључке, у сарадњи са Комесаријатом за избеглице Републике Србије, на основу Пописа избеглица на дан 22.08.2008.године, урађени су табеларни прикази старосне, полне, образовне структуре, као и радног односа-за старије од 15 година.

Табела 5. –Старосна структура

Старосна структура	Број избеглих лица	%
0-6	7	1,58

7-14	21	4,74
15-18	18	4,07
19-65	325	73,36
65+	72	16,25
Укупно:	443	100,00

Табела 6. –Полна структура

Полна структура	Број избеглих лица	%
Мушкарци	224	50,56
Жене	219	49,44
Укупно:	443	100,00

Табела 7. –Образовна структура

Образовање	Број избеглих лица	%
Без школе	68	15,35
Непотпуна основна школа	47	10,61
Основна школа	127	28,67
Срдња школа	186	41,99
Виша школа	13	2,93
Висока школа	2	0,45
Магистар	0	0,00
Доктор наука	0	0,00
Укупно:	443	100,00

Од 443 избеглих лица, старост до 15 година живота имају 28 лица. У наредној табели приказаћемо образовну структуру за 415 избеглица, односно радни однос за старије од 15 година старости:

Табела 8. –Радни однос

Радни однос (за старије од 15.година)	Број избеглих лица	%
Студент/ученик	55	13,25
Запослен	63	15,18
Привремено запослен/остало	91	21,93
Пензионисан	28	6,75
Незапослен	178	42,89
Укупно:	415	100,00

Услед ратних дејстава са територије Косова и Метохије на подручју наше општине досељено је према Попису 2000.године 918 интерно расељених лица. Тај број интерно расељених лица се у наредном периоду нешто повећао.

Табела 9. –Број ИРЛ у периоду од 2000.-2008.године

ИРЛ Попис	
2000.године	На дан 25.08.2008.године
918	985

Да бисмо извели одговарајуће релевантне закључке, у сарадњи са Комесаријатом за избеглице Републике Србије, на основу Пописа интерно расељених лица са Косова и Метохије на дан 25.08.2008.године, урађени су табеларни прикази старосне, полне, образовне структуре, као и радног односа-за старије од 15 година.

Табела 10. –Старосна структура

Старосна структура	Број ИРЛ	%

0-6	16	1,63
7-14	114	11,57
15-18	85	8,63
19-65	613	62,23
65+	157	15,94
Укупно:	985	100,00

Табела 11. –Полна структура

Полна структура	Број ИРЛ	%
Мушкарци	499	50,66
Жене	486	49,34
Укупно:	985	100,00

Табела 12. –Образовна структура

Образовање	Број ИРЛ	%
Без школе	341	34,62
Непотпуна основна школа	31	3,15
Основна школа	30	3,05
Срдња школа	194	19,69
Виша школа	342	34,72
Висока школа	47	4,77
Магистар	0	0,00

Доктор наука	0	0,00
Укупно:	985	100,00

Од 985 интерно расељених лица са Косова и Метохије, старост до 15 година живота имају 130 лица. У наредној табели приказаћемо образовну структуру за 855 интерно расељених лица са Косова и Метохије, односно радни однос за старије од 15 година старости:

Табела 13. – Радни однос

Радни однос (за старије од 15.година)	Број ИРЛ	%
Студент/ученик	185	21,64
Запослен	337	39,41
Привремено запослен/остало	66	7,72
Пензионисан	85	9,94
Незапослен	182	21,29
Укупно:	855	100,00

Избегла/расељена лица спадају свакако међу најугроженије групе у нашем друштву. Према евиденцији Повереништва, као и горе изложеном Попису из сарадње са Комесаријатом за избеглице Републике Србије, на подручју општине Параћин има укупно 1428 избеглих и интерно расељених.

Табела 14. – Укупан број избеглих/ИРЛ

Избегла/расељена лица (Попис 2008.год.)	
Избегла	443
ИРЛ	985
Укупно:	1428

На територији општине Параћин званично од стране Комесаријата за избеглице су била призната 3 колективна центра и 11 мини колективних центара. Комесаријат за избеглице Републике Србије је до 31.03.2003.године угасио све мини колективне центре. Када је реч о колективном смештају, избеглице/расељени су били смештене у три колективна центра: Хотел Петрус, Бранко Крсмановић и "Амбуланта" Поповац.

Табела 14. – КЦ у нашој општини угашени од стране Комесаријата

КЦ/МКЦ	Место	Избегла/ расељена	Затворени дана
МКЦ (11)	по селима	ил/ирл	до 31.03.2003. сви
Хотел Петрус	Параћин	расељена	30.06.2003.
Бранко Крсмановић-штофара	Параћин	расељена	15.04.2007.
"Амбуланта"	Поповац	избегла	Октобар 2006.
"Амбуланта"	Поповац	расељена	30.11.2009.

Грађевински грантови на подручју општине Параћин:

Повереништво је у раду сарађивало са више хуманитарних организација: DRC (Danski savet za izbeglice) и INTERSOS (Italija) – која су давала пакете грађевинског материјала за избеглице под условом да имају свој плац и да су започели градњу до прве плоче или за доградњу неког старог објекта под условом да је од тврдог материјала, PICK-UP за програм изласка из колективних центара, SDC (Švajcarska) у изградњи и бесплатној правној помоћи, MPDL (Španija) у пружању бесплатне правне помоћи и DRC (Danski savet za izbeglice) и другим организацијама. У свим тим активностима је постојала и добра сарадња са локалном самоуправом. Повереништво сарађује и са невладиним организацијама: -Центар за комуникацију "Правда" и Удружење интерно расељених лица са Косова и Метхохије "Косовски божури".

Табела 15. – Грађевински грантови

Година	Донатор	ИЛ	ИРЛ	Број грађ. грантова
2001	UNHCR/SDC	ил		1
2003	INTERSOS	ил		2

2005	INTERSOS	ил		3
2008	Дански савет за избеглице	ил	ирл	10
2009	Дански савет за избеглице	ил		3
2009	КИРС		ирл	4
	Укупно:			23

Откуп сеоског домаћинства на подручју општине Параћин

Табела 16. – Откуп сеоског домаћинства

Година	Донатор	ИЛ/ИРЛ	Број откупа
2008	INTERSOS	ил	1

Стамбена изградња за смештај избеглих/расељених лица у општини Параћин

У насељу Данково изграђено је 10 двојних кућа за укупно 20 породица пројектованих од SDC. Пилот пројекат „Социјално становање у заштићеним условима“ ФОСТЕР, реализован је 2004. године- а изграђене су две зграде са по 6 станова за кориснике из категорије избеглих, прогнаних и локалног социјално угроженог становништва. Захваљујући средствима донације DRC изграђена је зграда од 15 станова. У 2009. усељена је још једна зграда средствима ASB са 17 станова, од којих је 15 додељено породицама интерно расељених лица са КиМ привремено смештених у колективном центру Амбуланта у Поповцу, а 2 стана додељена су локалном социјално угроженим породицама у неадекватном приватном смештају.

Табела 17. – Стамбена изградња у насељу Данково

Година	Донација	Објекат	Број стамб. јединица	Смештено број породица/лица				
				ИЛ породица	Број лица	ИРЛ породица	Број лица	Домицилно (породица)
2001.	SDC	10 двојних	20	20	89			

	самоизградња	кућа						
2004.	SDC Социјално становање у заштићеним условима ФОСТЕР	2	12	10	24			2
2007.	DRC интеграција	1	15	14	51			1
2009.	ASB Социјално становање у заштићеним условима	1	17			15	40	2
	Укупно:	14	64	44	164	15	40	5

Током свих претходних година вршено је константно пружање социјалних услуга и мера из домена позитивних законодавних прописа за избегла и интерно расељена лица која подразумевају припадајућа права из социјалне и породично-правне заштите, а која спадају у надлежност и овлашћења Центра за социјални рад, као и пројекти подршке као што је „ТЕРА“ финансиран он Фонда за социјалне иновације.

Решењем Председника општине, од 15.10.2009. образован је Савет за управљање миграцијама и трајна решења избеглих и интерно расељених лица, чији је основни задатак да сагледава и прати стање и проблеме избеглих, прогнаних и интерно расељених лица и предлаже приоритете за њихово решавање на основу реалних могућности. Чине га представници локалне самоуправе, КИРС-а, здравственог центра, експозитуре НСЗ, невладиног сектора.

Поглавље 3

Анализа контекста је обухватила четири врсте квалитативних анализа: Анализу или Преглед документације о ширем радном окружењу, Анализу стања (SWOT), Анализу заинтересованих страна и Анализу проблема.

Анализа или Преглед документације о радном окружењу обухватио је неколико кључних националних стратешких докумената релевантних за ову област, актуелни законски оквир који регулише питања избеглих лица у Републици Србији, стратешка документа општине Параћин и реализоване и актуелне програме намењене избеглим и ИРЛ у Параћину.

Национални стратешки документи од значаја за питање избеглих и интерно расељених лица су:

- Национална стратегија за решавање питања избеглих и интерно расељених лица (2002)
- Стратегија за смањење сиромаштва (2003)
- Национална стратегија одрживог развоја (2008)
- Национална стратегија привредног развоја Републике Србије 2006 – 2012
- Национална стратегија запошљавања 2005 – 2010
- Стратегија развоја пољопривреде
- Стратегија регионалног развоја 2007 – 2012
- Стратегија развоја социјалне заштите
- Национални план акције за децу

Актуелни законски оквир за питања избеглица је Закон о избеглицама („Службени гласник РС“, бр. 18/92 као и Измене Закона које је ове године усвојила Народна Скупштина Републике Србије ("Службени гласник РС" бр.30/2010), с обзиром на уочену потребу да се регулишу актуелне потребе и питања избеглица.

Локална стратешка документа значајна за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у Општини Параћин су: Стратегија одрживог развоја општине Параћин, Стратешки план развоја социјалне заштите општине Параћин 2008 – 2012.

У Параћину је реализовано и у плану је реализација нових програма и пројеката намењених избеглим и интерно расељеним лицима.

Повереништво је у раду сарађивало са више хуманитарних организација: INTERSOS (Италија) – која је давала пакете грађевинског материјала за избеглице под условом да имају свој плац и да су започели градњу до прве плоче или за доградњу неког старог објекта под условом да је од тврдог материјала, PICK-UP за програм изласка из колективних центара, SDC (Švajcarska) у изградњи и бесплатној правној помоћи, MPDL (Španija) у пружању бесплатне правне помоћи, DRC (Danski savet za izbeglice) и другим организацијама. У свим тим активностима је постојала и добра сарадња са локалном самоуправом. Повереништво сарађује и са невладиним организацијама ЦЕКОП Правда и Косовским божуром. (IDC SERBIA,) Канцеларија Ниш

У стамбеном сектору:

У насељу Данково изграђено је 10 двојних кућа за укупно 20 породица принципом самоградње – корисници су сами зидали објекте а донатор SDC (Švajcarska) обезбедио грађевински материјал и алат.

Пилот пројекат „Социјално становање у заштићеним условима“ реализован је 2004. године а изграђене су две зграде са по 6 станова за кориснике из категорије избеглих, прогнаних лица и локалног социјално угроженог становништва.

Захваљујући средствима донације DRC – Данска 2006. године изграђена је стамбена зграда од 15 станова, од којих 14 за потребе избегличких породица и један за смештај локалне социјално угрожене породице.

Током 2009. године донаторским средствима ASB – Немачке хуманитарне организације изграђена је стамбена зграда у насељу Данково у Параћину за социјално становање у заштићеним условима, са укупно 17 стамбених јединица, од чега је стамбено збринуто 15 породица интерно расељених лица и две породице локалног социјално угроженог становништва у неадекватном приватном смештају.

За све наведене донаторске пројекте општина Параћин је учествовала у обезбеђивању локације, потребних прикључака, инфраструктурног опремања уз издавање сагласности и дозвола.

Комесаријат за избеглице Републике Србије је активно учествовао у процесу комуникације између донатора и општине и координирао све активности.

потписивања Меморандума о разумевању У току је поступак и Уговора Општине Параћин и Центра за социјални рад "Параћин" са међународном донаторском невладином организацијом - Европска перспектива и Комесаријатом за избеглице Републике Србије за изградњу још једне стамбене зграде у насељу Данково у Параћину са 15 станова од којих 12 за смештај породица избеглих и интерно расељених лица у неадекватном приватном смештају и 3 локалне социјално угрожене породице)

Најважнији закључци Анализе су:

- Национална стратегија за решавање питања избеглих и интерно расељених лица (2002) дефинише основне правце деловања – обезбеђивање услова за повратак и обезбеђивање услова за локалну интеграцију, што је потпуно у складу са међународно прихваћеним циљевима за решавање положаја ове групе грађана
- Остале наведене националне стратегије пружају основу и дају смернице за развијање мера и акција у области локалне интеграције избеглих и интерно расељених лица којима се може допринети унапређењу њиховог животног стандарда и укупног друштвеног положаја
- Локална стратешка документа Општине Параћин указују на проблем избеглих и интерно расељених лица у Параћину као и начин њихове интеграције у локалну заједницу
- Реализовани програми и пројекти за избегла и , као и планирани су се бавили пре свега решавањем питања становања, економског оснаживања, прибављања личне

документације и социјално-правна подршка. Ови програми и пројекти су основа и правац у којем треба наставити на даљем унапређивању положаја избеглих и интерно расељених лица.

Анализа стања у локалној заједници по питањима унапређења положаја избеглих и интерно расељених лица извршена је применом SWOT методе.

S	W
<ul style="list-style-type: none"> • Добра сарадња локалних актера око решавања проблема избеглица • Ангажовање ЛС у решавању стамбеног питања избеглица (инфраструктура, локација, Савет за миграције) • Медијска заступљеност • Бесплатна правна помоћ у решавању статусних проблема избеглица • Заинтересованост и укључивање циљне групе у решавање проблема • Постојање базе о избеглим и ИРЛ • Усвојени Локални стратешки документи од значаја за ову циљну групу 	<ul style="list-style-type: none"> • Проблем запошљавања у локалној заједници • Немогућност ефикасног решавања имовинско-правних односа и примене законске регулативе • Ограничени локални извори финансирања • Неповезаност различитих база података (хоризонтална и вертикална) • Недовољна сарадња сектора на локалном нивоу
O	T
<ul style="list-style-type: none"> • Ангажовање НСЗ у запошљавању избеглица • Активност КИРС-а • Побољшање законске регулативе у смислу регулисања статусних права и повратка избеглица у ранија пребивалишта 	<ul style="list-style-type: none"> • Непостојање међусекторског приступа решавању проблема на националном нивоу • Смањени фондови подршке донатора • незаинтересованост шире јавности за проблеме и права избеглица

Најважнији закључци ове анализе су:

1. Локална заједница је развила и има значајне ресурсе за даље унапређивање положаја избеглих и интерно расељених лица. Стратешки планови, оснивање Савета за миграције ће допринети побољшању повезаности база различитих установа и институција, сарадњи сва три сектора, као и планирању наменских буџетских средстава општине за унапређивање положаја избеглих и интерно расељених лица.
2. Могућности из ширег друштвеног окружења су консензус политичких актера на националном нивоу, активности и програми КИРС-а који ће омогућити приступ донаторским средствима која се реално протоком времена смањују

Анализом заинтересованих страна идентификоване су кључне заинтересоване стране за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у Општини Параћин, које су диференциране на крајње кориснике/це услуга (различите групе избеглих и интерно расељених лица) и кључне партнере локалној самоуправи у развијању и примени мера и програма.

Крајњи корисници/це Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених су.

- избегли и интерно расељени који живе у приватном смештају и који немају трајно решено стамбено питање, а имају пребивалиште, односно боравиште на територији општине Параћин.

- избегла и интерно расељена лица и породице које немају средстава да заврше започету стамбену изградњу.

- вишечлане и вишегенерацијске породице избеглих интерно расељених лица – то су породице са више од пет чланова које су углавном биле корисници програма грађевинских грантова и других програма, али још увек нису решиле своје стамбено и друга питања.

- породице погинулих, киднапованих и несталих на Косову и Метохији и подручјима обухваћених ратним дејствима у Републици Хрватској и БиХ., код којих је психосоцијална ситуација сложенија и тежа него код других породица избеглих и интерно расељених лица.

- самохрани родитељи – пре свега самохране мајке са једним и више деце

- незапослени, радно способни избегли и интерно расељени без квалификација које би одговарале потребама локалног тржишта рада. Значајан проблем је да не владају модерним занимањима и вештинама потребним за рад у савременом пословном окружењу.

Кључни партнери у локалној самоуправи су.

- Општинска управа, која обезбеђује, креирајући општи оквир и локалну регулативу, услове за реализацију подршке избеглим и интерно расељеним лицима у локалној заједници. Канцеларија за ЛЕР припрема, спроводи и координира развојне фондове за подстицање локалног економског развоја, различите програме развоја за пољопривреднике, развој МСП кроз обуке о оснивању предузећа, радњи и пословних удружења.
- Повереништво за избеглице обавља послове у оквиру своје основне делатности и координира различите програме на локалном нивоу, а пре свега свеобухватну подршку избеглим и интерно расељеним лицима кроз различите програме и индивидуалну помоћ.
- Центар за социјални рад организује и спроводи различите услуге социјалне заштите у локалној заједници и пружа друге врсте законом предвиђене подршке избеглим и интерно расељеним лицима у остваривању социјалних права. Кроз рад ЦСР на пројектима које је финансирало МРСП су такође оствариване активности подршке одређеним групама избеглих и интерно расељених лица.
- Национална служба запошљавања кроз своје програме samozapošljavanja и запошљавања као приоритетне препознаје избегла и интерно расељена лица.
- КИРС, чија се улога огледа у организацији и координацији различитих програма за избегла и интерно расељена лица, преко мреже повереништава и кроз сарадњу са локалном самоуправом.
- Образовне и здравствене установе у складу са могућностима и препознатим потребама обезбеђују додатне повластице за посебно рањиве групе избеглих и интерно расељених лица и сарађују са другим установама и институцијама у програмима намењеним овој категорији лица.

- Црвени крст Параћин реализује многобројене социјално-хуманитарне активности. Како је технички опремљен, поред основних делатности и програма, бави се великим бројем активности као што је Народна кухиња, подела пакета основних намирница и др.
- Локалне НВО (ЦЕКОП, Косовски божури), имају велику улогу како у процесу информисања избеглих и интерно расељених лица о правима и програмима, заступања на многим стручним скуповима и конференцијама, пружања конкретне материјалне и правне помоћи и др.
- Националне НВО (Група 484, IDC - Канцеларија Ниш, Визија – Канцеларија Крагујевац, Едукациони центар Лесковац "Божури" Смедеревска Паланка, "Адра" Београд и др.), чија се активност огледа у имплементацији донаторских програма у области становања, доходних делатности и правне помоћи.
- Међународне организације које су биле или су још активне у Параћину: UNHCR-Канцеларија Краљево, SDC–SDR Швајцарска, DRC-Данска, Intersos – Италија, ASB- Немачка, Evropska perspektiva- Грчка, и MPDL-Шпанија, као носиоци великих донаторских програма усмерених на решавање главних проблема избеглих и интерно расељених лица.

Анализа проблема је показала да су главни проблеми избеглих и интерно расељених лица у Параћину:

- Нерешено стамбено питање лица која још живе у приватном смештају, који су оптерећени бројним проблемима, а пре свега представљају проблем плаћања закупа станова и режијских трошкова. Како је током 2009. затворен последњи колективни центар "Амбуланта" у Поповцу, остао је нерешен проблем становања у неадекватним и незавршеним стамбеним објектима одређеног броја ових лица.
- Незапосленост је једним делом последица високе стопе незапослености која погађа целу локалну заједницу, али и незаинтересованости једног дела интерно расељених лица која су радила у друштвеним предузећима на КиМ и још увек примају, иако скромну, сигурну месечну надокнаду.
- У једном делу популације је јако изражен посттрауматски ратни синдром.
- Неодговарајућа образовна и квалификациона структура у односу на локалне потребе је такође велики проблем.

- Статус сопствене имовине у земљама и/или местима порекла. Проблем се манифестује на локалном нивоу, али је његово решавање могуће само на националном нивоу и сарадњом Србије са бившим републикама СФРЈ.

Закључци и препоруке:

- Локална заједница има капацитете који су развијени са циљем унапређења положаја и решавања проблема избеглих и интерно расељених лица: људски ресурси, одговарајућа развојна документа, стратешки план развоја града, организациони облици општинске управе, и механизме за подстицање развоја (фондови, јавни конкурси и др.)

Даље унапређење положаја ове популације ће се наставити имплементацијама стратешких докумената, као и новим Локалним акционим планом.

- Општина Параћин је претходних година уз помоћ међународних донаторских организација изградила стамбене објекте и реализовала доделу грађевинских пакета избеглим и интерно расељеним лицима. Након потписивања Меморандума о сарадњи, у току су припреме за потписивање уговора за изградњу још једног стамбеног објекта

решавање стамбених питања избеглих и интерно расељених лица

- Подстицајни развојни програми који се континуирано спроводе на територији општине Параћин, стварају нове могућности за решавање проблема избеглих и интерно расељених лица путем запошљавања и samozapoшљавања, као и бављењем производњом у области пољопривреде, производних, услужних и занатских делатности.

стварање услова за запошљавање и samozapoшљавање избеглих и интерно расељених лица

радити на трајној интеграцији избеглих и интерно расељених лица развојем могућност ии у руралним срединама.

- Основни проблеми избеглих и интерно расељених лица по Споразуму о реадмисији је прибављање личне документације и решавање статуса.

Треба обезбедити боље услове за прибављање документације, ефикасније остваривање здравствене заштите и правне помоћи при решавању права на имовину, упис радног стажа и права на пензије остварене у матичним земљама.

Поглавље 4

Приоритетне групе

Критеријуми за избор приоритетних група у оквиру Локалног Акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у општини Параћин су:

- Егзистенцијална и стамбена угроженост циљне групе
- Бројност циљне групе погођене одређеним проблемом
- Хитност решавања проблема
- Досадашњи ниво обухвата лица и група организованом друштвеном подршком
- Истовремена погођеност циљне групе већим бројем проблема
- Мандат и одговорност локалне самоуправе у односу на проблем

Руководећи се овим критеријумима, одређене су следеће приоритетне групе избеглих и интерно расељених лица у општини Параћин:

1. Избегла и интерно расељена лица у приватном смештају која немају трајно решено стамбено питање, укључујући и оне који су започели индивидуалну стамбену изградњу
2. Незапослени, радно способни без одговарајуће квалификације
3. Посебно угрожене групе у оквиру претходних, као:
 - самохрани родитељи
 - жене
 - деца школског узраста
 - породице које имају чланове са инвалидитетом, хронично болесне чланове или дете са сметњама у развоју
 - вишечлане и вишегенерацијеске породице

Поглавље 5

Општи и специфични циљеви

Општи циљ:

Побољшати укупан социо-економски статус избеглих и интерно расељених лица на територији општине Параћин решавањем преосталих стамбених проблема и смањењем незапослености.

Специфични циљеви:

СЦ 1: У периоду од 2011. до краја 2013. године откупом сеоских домаћинстава, стамбено обезбедити од 3- 5 породица;

СЦ 2: У току 2010. године обезбедити средства за изградњу стамбеног објекта са 15 станова, за најугроженије породице избеглих и ИРЛ, кроз “Социјално становање у заштићеним условима“ (12 станова за избегла и ИРЛ, а 3 за локално социјално угрожено становништво);

СЦ 3: У периоду од 2010. до краја 2013. године обезбедити средства за грађевинске пакете - побољшање услова становања за 15 породица избеглих и интерно расељених лица

СЦ 4 У периоду од 2010. – 2013. године економски оснажити најмање 20 породица избеглих и интерно расељених лица кроз програм доходних активности и економског оснаживања за почетак сопственог посла (набавка машина и опреме за пољопривредну производњу, алата, опрему и др. за производне, занатске и услужне делатности)

СЦ 5: У периоду 2010 – 2013 године побољшати могућности за запошљавање радно способних избеглих и интерно расељених лица у локалној заједници реализацијом 4 циклуса доквалификације/преквалификације за најмање 40 лица

ПОГЛАВЉЕ 6

Активности-задачи за реализацију ЛАП-а

Специфични циљ 1: У периоду од 2011. до краја 2013. године откупом сеоских домаћинстава, стамбено обезбедити укупно 3-5 породица;

Активност	Период реализације	Очекивани резултати	индикатори	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнери у реализацији	напомена
				Буџет ЛС и други лок. извори	Остали извори			
1.1 Аплицирати код донатора ради обезбеђивања потребних средстава	I квартал 2011-2013	Обезбеђена средства за откуп за откуп сеоских домаћинстава	Висина обезбеђених средстава	Људски ресурси	Повереник	Локална самоуправа, члан Општинског већа	КИРС донатори	
1.2. потписивање уговора	I квартал 2011-2013	Потписан уговор	уговор	Људски ресурси	Члан општинског већа	Локална самоуправа	КИРС донатори	
1.3 Формирање комисије за избор корисника	III квартал 2011-2013	Формирана комисија	Решење о формирању комисије (број и струкура)	Људски ресурси		Председник општине	Општинска управа	
1.4 усвајање Правилника и утврђивање критеријума	III квартал 2011-2013	Усвојен текст правилника	Текст Правилника	Комисија за избор корисника		Повереништво Локална самоуправа	КИРС	
1.5 расписивање конкурса	III квартал 2011-2013	Расписан конкурс	Текст конкурса	Комисија за избор корисника		Комисија За избор корисника	Савет за миграције и донатори и КИРС	
1.6 разматрање захтева и утврђивање предлога ранг	IV квартал 2011-2013.	Утврђен предлог ранг листе	Предлог ранг листе	Комисија за избор корисника		Комисија за избор корисника	КИРС и донатори	

листе								
1.7 обилазак породица и одабраних објеката	IV квартал 2011-2013	Утврђено стање на терену	Број посећених домаћинстава и објеката	Комисија за избор корисника		Комисија за избор корисника	КИРС, донатори	
1.8 избор корисника и утврђивање коначне ранг листе	IV квартал 2011-2013	Донета одлука	утврђена коначна ранг листа	Комисија за избор корисника		Комисија за избор корисника	Савет за миграције и КИРС	
1.9 закључивање уговора са корисницима	IV квартал 2011-2013	Закључени уговори	Додељене куће	Комисија за избор корисника		Локална самоуправа, комисија за избор корисника	Савет за миграције и донатори, КИРС	
1.10 куповина сеоских домаћинстава	IV квартал 2011-2013	Купљене куће	Број купљених кућа	Комисија за избор корисника		Комисија за избор корисника, донатори, локална самоуправа	Савет за миграције и донатори, КИРС	
1.11 усељавање породица	IV квартал 2011-2013	Усељене породице	Број усељених породица	Комисија за избор корисника		Комисија за избор корисника	Савет за миграције и донатори, КИРС	

Специфични циљ 2.: У току 2010. године обезбедити средства за изградњу стамбеног објекта, за најугроженије породице избеглих и и ИРЛ, ‘Социјално становање у заштићеним условима‘ (15 станова од којих 80% за избегла и ИРЛ, а 20% за домаће социјално угрожено становништво)

Активности	Период реализације	Очекивани резултати	Индикатори	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнери реализацији
				Буџет ЛС и други лок. извори	Остали извори		
2.1.Идентификација најугроженијих породица које имају потребу за социјалним становањем у заштићеним условима	II квартал од 2010.год.	Идентификоване породице	Број идентификованих. породица	Повереник		Локална самоуправа (повереник) Савет за миграцију	Центар за социјални рад, НВО "Правда"
2.2. обезбеђивање донаторских средстава	II квартал 2010. године	обезбеђена средства за соц. становање у заштићеним условима	Висина обезбеђених средстава 250.000 Еура	Председник општине, члан Опш. већа		Локална Самоуправа, повереник	КИРС и донатори

2.3. потписивање уговора	III квартал 2010	Потписан уговор	уговор	Људски ресурси	Председник општине Члан општинског већа	Локална самоуправа	КИРС донатори
2.4. Изградња објекта	Од III квартала 2010 до II 2011.	Изграђена зграда	број изграђених стамбених јединица	Донатори Локална самоуправа		Донатори, локална самоуправа	Донатори, локална самоуправа, центар за социјални рад
2.5. Формирање комисије за избор корисника	III квартал 2011	Формирана комисија	Решење о формирању комисије (број и струкура)	Људски ресурси		Председник општине	Општинска управа
2.6. усвајање Правилника и утврђивање критеријума	III квартал 2011	Усвојен текст правилника	Текст Правилника	Комисија за избор корисника		Повереништво Локална самоуправа	КИРС
2.7. расписивање конкурса	III квартал 2011	Расписан конкурс	Текст конкурса	Комисија за избор корисника		Комисија За избор корисника	Савет за миграције и донатори и КИРС

2.8 разматрање захтева и утврђивање предлога ранг листе	IV квартал 2011	Утврђен предлог ранг листе	Предлог ранг листе	Комисија за избор корисника		Комисија за избор корисника	КИРС и донатори
2.9 избор корисника и утврђивање коначне ранг листе	IV квартал 2011	Донета одлука	утврђена коначна ранг листа	Комисија за избор корисника		Комисија за избор корисника	Савет за миграције и КИРС
2.10 Реализација програма соц.станована у заштићеним условима	IV квартал 2011	Број решења о додели станова и закључених уговора са корисницама	Број збринутих породица у заштићеним условима	Центар за социјални рад	Центар за соц. рад	Центар за соц. рад	КИРС, донатори

Специфични циљ 3: У периоду од 2010. до краја 2013. године обезбедити средства за побољшање услова становања за 15 породица лих и интерно расељених лица (грађевински пакети)

Активности	Период реализације	Очекивани резултати	Индикатори	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнери у реализацији
				Буџет ЛС и други лок. извори	Остали извори		
3.1. идентификација потенцијалних корисника и њихових потреба	II квартал 2010. године	Укупан број пријављених избеглих и ИРЛ	Број заинтересованих породица	Повереник		Локална самоуправа Члан општинског већа	Савет миграције за
3.2. Обезбеђивање средстава	II квартал 2010-2013 године	Обезбеђена средства за побољшање услова становања	Потписан уговор	Повереник, Буџет лок.сам. и КИРС		Председник општине Члан општинског већа	КИРС Донатори

3.3 Формирање комисије за избор корисника	II квартал 2010-2013 године	Формирана комисија	Решење о формирању комисије (број и струкура)	Људски ресурси		Председник општине	Општинска управа
3.4. Утврђивање правилника и критеријума	III квартал 2010.-2013. године	Утврђен текст правилника	Текст правилника	Комисија за избор корисника		Комисија Савет за миграције	КИРС
3.5. Утврђивање текста предлога огласа	III квартал 2010.-2013. године	Утврђен текст огласа	Текст огласа	Комисија За избор корисника		Комисија за избор корисника	Савет за миграције
3.6. спровођење поступка јавне набавке грађ. материјала	IV квартал 2010.-2013. године	Избор стоваришта и обезбеђење грађ. материјала	Записник и др. О спроведеном поступку јавне набавке	Одсек за јавне набавке Општинске управе		Одсек за јавне набавке Општинске управе	КИРС, донатори
3.7. Утврђивање предлога ранг листе	IV квартал 2010.-2013. године	разматрање приспелих захтева по огласу	Број корисника помоћи утврђених у предлогу ранг листе	Комисија за избор корисника		Комисија за избор корисника	Савет за миграције

3.8. утврђивање коначне ранг листе	IV квартал 2010.-2013. године	Утврђена коначна ранг листа	Број корисника помоћи утврђених у коначној ранг листи	Комисија за избор корисника		Комисија за избор корисника	Савет за миграције
3.9. доношење одлуке о избору корисника	IV квартал 2010.-2013. године	Донета одлука	Број корисника помоћи утврђених у одлуци	Комисија за избор корисника		Комисија за избор корисника	Савет за миграције Центар за соц.рад
3.10. Закључивање уговора са корисницима	IV квартал 2010.-2013. године	Додељена средства и закључени уговори са 15 породица	Број потписаних уговора	2.000.000,00 динара		Комисија за избор корисника	Савет за миграције И КИРС
3.11 Медијска презентација	II-IV квартал 2010.-2013. године	Информисање корисника	Новински чланци и број тв прилога у локалним медијима	Председник општине, члан општинског већа		Локални медији	

Специфични циљ 4: У периоду од 2010. – 2013. године економски оснажити најмање 50 породица избеглих и интерно расељених лица кроз програм доходних активности – набавке машина и опреме, пластеника за пољопривреду, производне, услужне и занатске делатности и др

Активност	Период реализације	Очекивани резултат	Индикатори	Потребни ресурси		Носилац активности	партнери у реализацији
				буџет ЛС и други лок. извори	Остали извори		
4.1 Обезбеђивање средстава од донатора	I квартал 2010	Обезбеђен донатор за финансирање доходних активности у пољопривреди	10 грантова за набавку опреме, машина и др.	Члан општинског већа	Финансијска средства донатора	Локална самоуправа, члан општинског већа	НВО "Правда"
4.2 Јавна презентација донаторског програма и јавно оглашавање путем медија	I квартал 2010.	Одржана презентација и представљен донаторски програм	Број заинтересованих корисника	Сала за презентацију Простор и време у медијима	донатор	Локална самоуправа, члан општинског већа	НВО "Правда"
4.3. закључивање уговора са донатором	II квартал 2010-2013	Обезбеђена средства	Закључен уговор	Локална самоуправа		Председник општине, члан општинског већа, донатори	
4.4 формирање комисије за избор корисника	II-IV квартал 2010-2013	Формирана комисија	Решење о формирању комисије	Председник општине		Председник општине	Општинска управа

4.5 утврђивање критеријума и усвајање правилника	II -IV квартал 2010-2013	Утврђен текст правилника	Текст правилника	Комисија за избор корисника		Комисија Савет за миграције	КИРС
4.6. Утврђивање текста предлога огласа	II -IV квартал 2010.-2013. године	Утврђен текст огласа	Текст огласа	Комисија За избор корисника		Комисија за избор корисника	Савет за миграције
4.7. Утврђивање предлога ранг листе	II -IV квартал 2010.-2013. године	разматрање приспелих захтева по огласу	Број корисника помоћи утврђених у предлогу ранг листе	Комисија за избор корисника		Комисија за избор корисника	Савет за миграције
4.8. утврђивање коначне ранг листе	II -IV квартал 2010.-2013. године	Утврђена коначна ранг листа	Број корисника помоћи утврђених у коначној ранг листи	Комисија за избор корисника		Комисија за избор корисника	Савет за миграције
4.9. расписивање јавне набавке према захтевима одабраних корисника и одабир најповољније понуде	II -IV квартал 2010.-2013. године	Избор најбољег понуђача	Објављен текст јавне набавке	Одсек за јавне набавке и одсек за информисање		Општинска управа	

4.10. доношење одлуке о избору корисника	II-IV квартал 2010.-2013. године	Донета одлука	Број корисника помоћи утврђених у одлуци	Комисија за избор корисника		Комисија за избор корисника	Савет за миграције Центар за соц.рад
4.11. Закључивање уговора са корисницима	II-IV квартал 2010.-2013. године	Додељена средства и закључени уговори са 15 породица	Расподељена средстава	2.000.000,00		Председник општине	Савет за миграције И КИРС
4.12 Медијска презентација	II-IV квартал 2010.-2013. године	Информисање корисника	Новински чланци и број тв прилога у локалним медијима	Председник општине, члан општинског већа		Локални медији	

Специфични циљ 5: У периоду 2010 – 2013 године побољшати могућности за запошљавање радно способних избеглих и интерно расељених лица у локалној заједници реализацијом 4 циклуса доквалификације/преквалификације за најмање 40 особа

Активност	Период реализације	Очекивани резултат	Индикатори	Потребни ресурси		Носилац активности	партнери у реализацији
				буџет ЛС и други лок. извори	Остали извори		
5.1 Идентификовање потреба за одређеним занимањима и програмима преквалификације (први циклус)	Квартал 2011	Идентификоване потребе за одређеним занимањем и израђен програм преквалификације	Број и врсте дефицитарних занимања	Људски ресурси – запослени у НСЗ	УНХЦР	Повереништво Канцеларија ЛЕР – Тренинг центар	НСЗ – екс. Параћин
5.2 Презентација програма и јавно оглашавање путем медија	I – II квартал 2011-2013.	Одржана најмање 1 презентација за најмање 10 потенцијалних корисника Оглашен програм преко локалних ТВ станица у трајању од 7 дана	Одржана презентација Број учесника на презентацији Број и врста медијских оглашавања	Сала за презентацију Простор и време у медијима	УНХЦР	Повереништво Канцеларија ЛЕР	НСЗ Параћин Локални медији
5.3 Формирање комисије и	II квартал 2011-2013	Формирана комисија	Решење, број и структура	Председник општине		председник општине	НСЗ и КИРС
5.4 Израда критеријума за укључивање корисника у програме преквалификације и избор корисника у	II квартал 2011-2013	Формирани критеријуми за укључивање корисника у програме преквалификације/доквалификације Изабрани учесници за програме	број и врста критеријума број изабраних корисника	Комисија Простор и опрема за рад		Повереништво Канцеларија ЛЕР НСЗ	НСЗ

складу са критеријумима							
5.5 јавни позив за избор најповољнијег извођача обуке	III квартал 2011-2013	Изабрани извођач обуке	Одлука комисије	Комисија		Комисија, општинска управа	НСЗ
5.6 Припремање распореда обуке	III квартал 2011-2013	Направљен распоред обуке и кандидата по одговарајућим занимањима	Број кандидата по занимањима Време реализације обука по занимањима	Изабрани извођач обуке		Извођач обуке, канцеларија за, ЛЕР Тренинг центар	НСЗ
5.7 Реализација обуке	III и IV квартал 2011-2013	Одржане обуке за кориснике програма	Број и врста реализованих обука (врста занимања) Број полазника који су успешно завршили први циклус обуке	Финанс. средства Људски ресурси Предавачи Општина Простор Опрема		Тренинг центар	НСЗ
5.8 Информисање послодаваца о новим кадровима	IV квартал 2011-2013	Одржани састанци са послодавцима из одговарајућих привредних области	број послодаваца који су показали спремност да приме	Општинска управа, канцеларија за ЛЕР		Општинска управа, канцеларија за ЛЕР, повереник	НСЗ Локалн медији
5.9 Праћење и оцена успешности програма	IV квартал 2011-2013	Реализовано праћење и оцењена успешност програма	Број особа које су кроз програм усавршиле/стекле своју квалификацију Укупна финансијска вредности програма			Савет за миграције, повереник, општинска управа, канцеларија за ЛЕР	НСЗ

Поглавље 7

Процењено је да ће за реализацију Локалног акционог плана у 2010. години бити потребно укупно око 3.500.000,00 динара, од којих ће локална самоуправа обезбедити 500.000,00 динара., Комесаријат за избеглице РС 1.000.000,00 динара, а донатори најмање 2.000.000,00. С обзиром на динамику израде општинског буџета, за сваку следећу годину примене Локалног акционог плана, детаљно ће се разрађивати годишњи буџет акционог плана.

Средства за реализацију овог Локалног акционог плана ће се обезбеђивати из различитих извора: делом из буџета локалне самоуправе, делом из донаторских буџета, односно имплементацијом пројеката који ће се развити на основу овог Локалног акционог плана.

Поглавље 8

Аранжмани за примену ЈАП у Општини Параћин обухватају локалне структуре и различите мере и процедуре који ће осигурати његово успешно спровођење. У оквиру локалних структура, разликују се:

1. Структуре за управљање процесом примене ЈАП

2. Структуре које су оперативне и примењују ЈАП

Структуру за управљање процесом примене ЈАП, након његовог усвајања, представљаће Локални Савет за миграције, састављен од чланова Радне групе која је учествовала у изради плана и чланова из реда кључних актера у локалној заједници. Савет за миграције ће пратити реализацију ЈАП-а..

Савет за миграције, као управљачка структура има следеће задатке:

- сагледава и прати стање и проблеме избеглих, прогнаних и расељених лица и предлаже приоритете за њихово решавање на основу реалних могућности,
- израђује, предлаже стратешки план скупштини за побољшање положаја избеглих, прогнаних и расељених лица, са циљем да се подстакне њихова социјална интеграција, и појединачне акционе планове ради унапређења начина решавање проблема ових лица, као и инструменте за реализацију и праћење ових планова,
- иницира и подстиче развој партнерства између локалне самоуправе, надлежних установа и институција, и невладиних организација које се баве овом проблематиком на територији општине Параћин,
- учествује у изради програма за формирање базе података избеглих, прогнаних и расељених лица, њиховим потребама и доступним услугама, као и о институцијама и невладиним организацијама које се баве пружањем социјално-здравствених и других услуга овим лицима,

- предлаже активности усмерене на унапређење сарадње са земљама порекла избеглих, прогнаних и расељених лица,
- сарађује са Комесаријатом за избеглице Републике Србије, и другим надлежним инсититуцијама
- покреће иницијативе, усмерава и прати реализацију утврђених програма и информише јавност и председника општине и Општинско веће о активностима Савета
- Управља процесом праћења и оцењивања успешности Локалног Акционог плана;
- Одржава контакте са јавношћу и доносиоцима одлука у локалној самоуправи.

Оперативну структуру за примену овог Локалног Акционог плана чиниће институције, организације и тимови формирану у циљу непосредне реализације плана и пројеката развијених на основу Локалног Акционог плана. У складу са Локалним Акционим планом, биће подељене улоге и одговорности међу различитим актерима у локалној заједници - партнерима у реализацији. Сваки актер ће у складу са принципом јавности и транспарентности рада водити одговарајућу евиденцију и документацију и припремати периодичне извештаје о раду, који ће бити полазна основа за праћење и оцењивање успешности рада.

Оперативна структура за примену Локалног акционог плана има следеће задатке и одговорности:

- Реализација Локалног Акционог плана;
- Непосредна комуникација са корисницима/цама услуга које се обезбеђују Локалним Акционим планом;
- Редовно достављање извештаја Савету за миграције општине Параћин о свим активностима на спровођењу Локалног Акционим плана;
- Учешће у евентуалним обукама за унапређење стручности и компетенција за спровођење задатака Локалног Акционог плана;
- Унапређење процеса примене Локалног Акционог плана у складу са сугестијама и препорукама управљачке структуре.

Управљачка и оперативна структура ће развити план и механизме међусобне комуникације, пратиће успешност размене информација и ефикасност комуникације у односу на очекиване резултате примене Локалног Акционим плана. План комуникације управљачке и оперативне структуре уредиће време и начине размене информација и предузимање одговарајућих акција.

Годишње планове за наредни период, након 2010. године, припремаће Савет уз активне консултације а оперативним структурама. По потреби Савет ће формирати и одговарајуће радне тимове. Годишње планове ће разматрати Општинско веће.

Поглавље 9

Праћење и оцена успешности

- **Циљ праћења и оцене успешности** Локалног акционог плана је да се систематично прикупљају подаци, прати и надгледа процес примене и процењује успех Локалног акционог плана ради предлагања евентуалних измена у активностима на основу налаза и оцена
- **Временски оквир** – Праћење (као систематски процес прикупљања података) спроводи се континуирано и дугорочно за период 2010 – 2013. Оцена успешности (као анализа података) вршиће се периодично – једном годишње и подносиће се извештај Општинском већу. Финална процена ће се обавити на крају 2013. године
- **Предмет праћења и оцене успешности** – мониторинг и евалуација укључују целовито сагледавање испуњења активности – задатака и специфичних циљева
- **Кључни индикатори утицаја** за праћење и оцењивање успешности примене Локалног плана ће бити следећи:
 - Број нових услуга – локалних мера/програма за избегла и ИРЛ
 - Обухват избеглих и ИРЛ новим услугама и мерама
 - Структура корисника/ца услуга и мера/програма
 - Ниво укључености различитих актера у пружање услуга избеглим и ИРЛ у локалној заједници
 - Обим финансијских средстава издвојених за услуге избеглим и ИРЛ
 - Структура финансијских средстава издвојених за услуге избеглим и ИРЛ (буџет локалне самоуправе, донаторска средства, други извори...)

Процесни индикатори су дефинисани у склопу табеле Локалног Акционог плана.

- **Методe и технике праћења и оцене успешности** – биће стандардни сет алата међу којима су: евидентирање корисника, интервјуи (упитници, разговори), анкете, извештавање и др.

Савет за миграције ће бити одговоран за праћење и оцењивање успешности рада на примени Локалног акционог плана – вршиће праћење и оцену.